

İHMAL ve İSTİSMAR

İÇERİK

1. İhmal Türleri Nelerdir?
2. Çocuk İstismarı Nedir?
3. İstismar Türleri Nelerdir?
4. Yaşanan Vakalarla İlgili İstatistikî Bilgiler
5. Alınacak Önlemler

ÇOCUK İHMALİ

ÖZBAKIM

- Özensiz ve mevsimine uygun giydirmeme
- Altını zamanında değiştirmeme
- Eksik ve yetersiz besleme
- Bakmaya elverişli olmayan kişilere teslim etme
- Uygun sağlıklı ortam sağlamama
- Aşılarını yaptırmama
- Hastalandığında doktora götürmeme

EĞİTİM

- Okula göndermeme
- Çocuğun okulu ile ilgili olmama
- Devamsızlığa göz yumma
- Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklara gerekli imkânı sağlamama
- Farklı ilgi ve yeteneklerini desteklememe

SEVGİ-İLGİ

- Çocukla birlikte vakit geçirmeme
- Birlikte farklı etkinlikler yapmama
- Sevgiyi ve ilgiyi göstermeme
- Çocuğu dinlememe
- Çocuğu yakınlarından ve akranlarından izole etme

BARINMA

- Çocuğun uygunsuz, tehlikeli yerlerde barındırılması
- Barındığı yerle ilgili güvenlik önlemlerin alınmaması
- Çocuğun sokağa atılması

İstismar, çocuğun fiziksel, ekonomik, duygusal ve cinsel yönden kötüye kullanımudur.

ÇOCUK İSTİSMARI

FİZİKSEL

- Dövmek
- Yakmak
- Tekmelemek
- Sarsmak
- Tokat atmak

DUYGUSAL

- Azarlama, alay etme
- İsim takma
- Tehdit etme
- Küçük düşürme
- Konuşmama, kıyaslama

CİNSEL

- Cinsel sözler söylemek
- Teşhircilik
- Cinsel muayeneye zorlama
- Rahatsız edici şekilde sürekli dokunmak
- Tecavüz

EKONOMİK

- Sokakta çalıştırma
- Ekonomik olarak desteklememe
- Fuhuş amaçlı çalıştırma

Fiziksel İstismar

- ▶ İstismar türleri içinde tanımlanması ve belirlenmesi en kolay olan fiziksel istismardır. Çocuğun kaza dışı **hasar görmesi** ya da cezalandırılması olarak ifade edebiliriz. Örneğin çocuğa **tokat atmak**, yapamayacağı işlere zorlamak fiziksel bir istismardır.

Duygusal İstismar

- ▶ Çocuğa oyun oynamaya, arkadaşları ile vakit geçirmeye ve derslerine zaman ayırmaya **fırsat bulamayacağı kadar** çok sorumluluk verilmesi hem duygusal hem de fiziksel istismar örneğidir.
- ▶ Duygusal istismar cinsel istismarla birlikte görüleceği gibi tek başına da görülebilir.

Cinsel istismar

- ▶ Çocuğun her türlü cinsel ilişkiye zorlanması veya çocukla cinsel ilişkiye girilmesidir.
- ▶ Bir yetişkinin, çocuğa **cinsel haz alacak şekilde dokunması**, cinsel organını göstermesi, mahrem yerlerine dokunması da **cinsel istismara** girmektedir.
- ▶ Çoğu zaman çocuk bunun ne anlama geldiğinin **farkında bile olmayabilir**.

İSTİSMARA UĞRAYAN ÇOCUKTA BELİRTİLER

- ▶ İletişim kurma güçlüğü
- ▶ İçer kapanma, kaygı, korku, mutsuzluk
- ▶ Alt ıslatma
- ▶ Parmak emme
- ▶ Bedensel, zihinsel, duygusal yönden yaşitlarından geri olması
- ▶ Kendini ifade etmede zorluk
- ▶ Derslerde başarısızlık
- ▶ Uyku bozukluğu
- ▶ Bedende yaralar, yanıklar, morluklar vs

Cinsel istismarcı kim olabilir?

- ▶ İstismarcıların **%96'sı** erkek
- ▶ **%63,5'u** çocuğun tanıdığı,
- ▶ Hatta **%25'nin** 1. ve 2.derece akraba olduğu belirlenmiştir.

CİNSEL İSTİSMARA MARUZ KALAN ÇOCUKLARIN YAŞA GÖRE DAĞILIMLARI İNCELENDİĞİNDE;

%30'unun 2-5

%40'ının 6-10

%30'unun 11-17

Yaş grubunda olduğunu görüyoruz.

Bir başka deyişle **kurbanların %70'ini küçük yaş grubu** oluşturmaktadır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğrular

- Cinsel istismar yalnızca çocuğun hayal gücünün uydurmasıdır. Çocuklar hikayeler uydururlar.

- **Çocuklar istismar hakkında yalan söylemezler.** Bu konuda hikaye uyduranlara çok az rastlanır.

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Genellikle tehlikeli yerler, özellikle karanlık bastıktan sonra, parklar, umumi tuvaletler ve boş sokaklardır

Doğrular

- İstismarcının tercih ettiği yerler genellikle çocuğun tanıdığı, bildiği yerlerdir: Okul ve çevresi, evle okul arasındaki yol, bir arkadaş yada akrabasının evi, çocuğun kendi evidir.
- Çocuğun rahat ve gevşek olduğu zamanlarda, oyun zamanları , banyo zamanı ya da yatma zamanı istismarcının tercih ettiği zamanlardır

Cinsel İstismar İle İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Doğru Bilinen Yanlışlar

- Çocuklar kötü görünümlü, yabancı kişilerden uzak durmalı çünkü onlar istismarcı kişilerdir.
- Cinsel istismar vakaları her yerde yaşanmaz, bazı kültürlerde, ülkelerde yaşanır.

Doğrular

- Olguların %64'ünde istismarcı çocuğun **tanıdığı, normal görünüşlü** biridir.
- Cinsel istismara **her kültürde, her ülkede ve her sosyo-ekonomik grupta** rastlanmaktadır.

Peki Ne Yapmalıyız?

1 –Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

- Çocuklara güvende olma hakları olduğunu ve kimsenin bunu ellerinden alamayacağını söyleyin.
- Çocuklarınıza, güvenliklerini korumak için gerekirse kendilerine zarar veren kişiden kaçmak, yüksek sesle bağırarak ve onu tekmelemek gibi bazı **kural dışı davranışlarda bulunabileceklerini** anlatın.

Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

- ▶ İnşaatlarda, boş, terk edilmiş evlerde, bodrumlarda, ailenin bilgisi olmadan oynamaması gerektiğini, ayrıca aileden **izinsiz herhangi bir yere gitmemesi gerektiğini** öğretin.
- ▶ Çevrede kötü insanlar olabileceği ve kandırmak için **çeşitli hikayelerle anlatabileceklerini** ama buna inanmaması gerektiğini öğretin.
"Annen kaza geçirdi; ben doktorum, seni yanına götüreceğim" vb...

Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

- ▶ Sanal ortamlarda tanımadığınız insanlarla arkadaşlık yapmayın.
- ▶ Sosyal medyada özel görüntülerinizi paylaşmayın tanımadığınız kişilerle görüntülü görüşme yapmayın.
- ▶ Çok iyi tanımadığınız kişilerle baş başa vakit geçirmeyin.

2– Bedenlerini korumayı öğretin;

Çocuklarınıza bedenlerinin kendilerine ait olduğunu, özellikle **iç çamaşırları ile kapatılan bölgelerin özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunma hakkının olmadığını** anlatın.

2-Bedenlerini korumayı öğretin;

- ▶ ..senin denize girerken mayo ile örttüğün bölgelerin özel bölgeleridir.

2-Bedenlerini korumayı öğretin;

Dokunulmayı reddetmeyi ve **sınırlar koymayı öğretin:**

ellenmek veya öpülmek istemiyorsa buna “hayır “deme hakkının olduğunu öğretin.

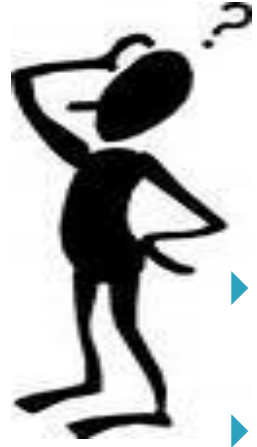

İyi Dokunma

- ▶ Sevdiğin kişilerin sarılması ve öpmesi güzel bir şeydir
 - Uyandıığında annenin sana sarılması ve öpmesi
 - Babanın iyi geceler dilemek için sarılması ve öpmesi
 - Anneanne ve dedenin ziyarete geldiklerinde herkesin birbirini kucaklaması ve öpmesi

Kötü Dokunma

- ▶ Kendini rahatsız hissetmene neden olan dokunmalar genellikle kötü dokunmalardır.
- ▶ Birisi sana istemediğin bir şekilde dokunduğunda bunu **gizlemek zorunda değilsin.**
- ▶ Kendinin kötü olduğunu düşünme. Kötü olan sen değil, sana kötü bir şekilde dokunan kişidir.
- ▶ Bedenin sana aittir. Sen istemiyorsan kimse sana dokunmamalıdır.
- ▶ Kötü dokunmanın ne olduğunu bilmek ister misin?

Kötü Dokunma

- ▶ **Canını acıtan dokunma kötü dokunmadır.**
- ▶ Dokunulmasını istemediğin halde sana dokunulursa bu bir kötü dokunmadır.
- ▶ Dokunan kişi kendini rahatsız hissetmene neden oluyorsa, bu kötü bir dokunmadır.
- ▶ Dokunma seni korkutuyor ve sinirlendiriyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- ▶ Dokunan kişi bunu hiç kimseye söylememeni istiyorsa bu bir kötü dokunmadır.
- ▶ Dokunan kişi bunu başkasına söylersen sana bir zarar vereceğini tehdidinde bulunuyorsa bu bir kötü dokunmadır.

Kötü Dokunma

- ▶ “Böyle bir durum ne olursa olsun senin suçun olamaz. Yapılan şey kısa bir süre insanda hoş duygular uyandırabilir. Bir an bundan hoşlansan, hatta sana söylenenleri bilmediğin bir nedenle yapsanız dahi BU SİZİ ASLA SUÇ ORTAĞI YAPMAZ.
- ▶ Çünkü SEN ÇOCUKSUN VE BÖYLE DURUMLARDA ASLA SUÇLU OLAMAZSINIZ. BUNUN DIŞINDA BAŞKA BİR GERÇEK YOKTUR”

3- 'Hayır' demeyi öğretin:

Çocuklara herhangi birisi onları incitmeye kalkarsa hayır demeleri gerektiğini söyleyin.

Çünkü birçok çocuğa büyüklerin söylediklerine itaat etmeleri öğretilmiştir.

‘Hayır’ diyebilme yöntemleri

HAYIR	“Hayır”, “Hayır teşekkürler” “Hayır olmaz”
MAZERET BİLDİRME	“Hayır teşekkürler, sigara dumanından çok rahatsız oluyorum, beni öksürtüyor.”
ATLATMA	“Hayır, teşekkürler, şimdi değil.”
KONUYU DEĞİŞTİRMEK	“Hayır teşekkürler, ben bir bardak su alabilir miyim?”
HAYIR TEKRARI	“Hayır içmiyorum. Hayır teşekkürler.”
YÜRÜYÜP GİTMEK/ ORTAMDAN SAKINMAK	“Hayır” de ve ortamı terk et.

4-Yardıma istemeyi öğretin:

- ▶ Biri onlara kötü, rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da **büyüklerinden yardım istemeyi** öğretin.
- ▶ Onlara sizinle her türlü sorunu paylaşabileceği inancını yerleştirin
- ▶ **Etkili aile içi iletişim işinizi kolaylaştıracaktır.**

4-Yardıma istemeyi öğretin:

- ▶ Ona doğru gelmeyen şeyleri size rahatlıkla söyleyebileceğini ifade edin. Bazen çocuklarımızın olayları abarttığını düşünürüz ne olursa olsun söylediklerini kulak ardı etmeyin.
- ▶ Çocuğunuza inanın eğer yardım istiyorsa bunu geri çevirmeyin. Çocuklar bu konularda çok ender yalan söylerler.

5–Her zaman sır saklanmayacağını öğretin

Çocuklarınıza **bazı sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini** öğretin.

5-Her zaman sır saklanmayacağını öğretin

- ▶ Hiç kimsenin senin, özel yerlerine dokunmaya hakkı yoktur. Hiç kimsenin seni, kendi özel yerlerine dokundurtmaya da hakkı yoktur. Birisinin senden özel yerlerine dokunmanı istemesi ya da seninkilere dokunması saklayacağın bir sır değildir. Anlatmama sözü vermiş olsan bile, anlatırsan başına çok kötü şeyler geleceği söylenmiş olsa bile, böyle bir şey olursa anlatmalısın.
- ▶ Mutlaka söylemelisin. Sır saklaman gerektiği doğrudur. Ama bu saklanmaması gereken kötü bir sırdır.

Bizler çocuklarımıza;

- ▶ İy dokunma ile kötü dokunmayı ayırt etmeyi
- ▶ İstemediği bir durumda “HAYIR” diyebilmeyi
- ▶ Kişisel alanlarını bilmeyi ve korumayı
- ▶ Kendilerinin suçu olmadığını
- ▶ Sorunlarla baş edebilmeyi
- ▶ Haklarını bilip savunabilmeyi
- ▶ Kendini ifade etmeyi
- ▶ Kendine ilişkin olumlu ve güçlü yanlarını fark etmeyi
- ▶ Kendini güvende hissetmediğinde yardım alması gerektiğini öğretmeliyiz.

Bu bilgileri çocuğa verirken çok dikkatli olmamız gerekmektedir.

- ▶ Çünkü panik havasında **sıkça yapılan hatırlatmalarla** verilen bilgiler çocukları insanlardan korkan, her Őeye Őüpheyle bakan **saplantılı kişilikler** haline getirebilmektedir.

Olmasa Olmazlarımız;

- ✓ **Ailede GÜVEN ortamı...**
- ✓ **Eğlence ve Oyun'u aile içi dinamiklere katmak**
- ✓ **Koşulsuz Sevgi ve Kabul**
- ✓ **Etkin Dinleme**
- ✓ **Ani Değişikliklere Duyarlılık**

Teşekkürler

